Memòria 2011

COOPERACCIÓ

Índex

Presentació

Desenvolupament de la base social i pràctica associativa
- Grups i representacions territorials
- Grups sectorials
- Comissió de participació
- Debats institucionals sobre feminismes i gènere

Educació per al desenvolupament
- Generació de coneixements en gènere i desenvolupament
- Incidència política i mobilització social
- Conscienciació crítica i sensibilització de la ciutadania

Cooperació al desenvolupament
- Amèrica Central
  - El Salvador
  - Guatemala
  - Nicaragua
- Amèrica del Sud
  - Colòmbia
- Àfrica
  - Mali
  - Marroc

Finançament

Equip

Cooperacció és…

…una organització no governamental de cooperació internacional creada a Catalunya l'any 1994.

…una associació on les sòcies i els socis tenen veu i vot, i si volen participen activament en les accions i projectes de l'entitat, a través dels grups i representacions territorials i sectorials.

…una associació compromesa amb els valors de justícia i de democràcia, que actua per aconseguir un model de desenvolupament humà equitatiu i sostenible que garanteixi els drets humans a totes les persones i a tots els pobles.

...una associació que vol contribuir, des de les nostres accions i des d'una perspectiva feminista:

- a l'empoderament de les dones
- al ple exercici dels seus drets humans
- a l'assoliment de l'equitat de gènere

Condicions imprescindibles per a arribar a la justícia social, al desenvolupament humà sostenible i a la pau.

"Sense cap mena de triomfalisme, però amb la satisfacció d'un programa que tira endavant, ara, en mirar enrere, podem comptabilitzar una desena de projectes que han obtingut el suport del nostre Ajuntament, i una sèrie de trobades i d'actes de sensibilització (xerrades, seminaris, exposicions...) realitzats a Vilanova, que han pautat el camí i el sentit de la nostra tasca: treballar per reduir les diferències entre els països del Nord i del Sud, incidint en la promoció de la dona, com a factor de canvi, motor de desenvolupament i impulsora d'equitat social.

Tanmateix, més enllà del balanç dels projectes presentats, de les xifres, de l'inventari de les actuacions, i també de les mancances, hi ha un parell d'actius que voldríem remarcar perquè són precisament això: actius que ens fan sentir que, al cap i a la fi, el nostre és un aniversari feliç.

D'una banda, la constatació que l'aposta inicial, rotunda i clara, d'abordar el treball cooperatiu des de la perspectiva de gènere i des d'un enfocament no purament assistencial, era l'adequada. "Quan parlem del dret de les dones, parlem de tota la societat. Posem en evidència contradiccions. Proposem un ordre més just que afecti a homes i dones. Que els faci més lliure i feliços", ens deia Maria Aurèlia Capmany. I al llarg d'aquests anys, mentre col·laboràvem en projectes de formació de dones líders per tal que incidissin amb polítiques d'equitat a les respectives comunitats, o donàvem suport a plataformes reivindicatives de la igualtat i la pau –com La Ruta Pacífica de las Mujeres de Colòmbia, o, com enguany, en què incidim en el desenvolupament d'un mòdul de la "Escuela Mesoamericana de Economía Feminista" perquè grups de dones de diverses localitats d'El Salvador puguin interpretar i posicionar-se envers unes dinàmiques econòmiques que les ignoren i haurien volgut veure-les sotmeses– hem avançat en el convenciment que quan una dona progressa, quan una dona recupera els drets i deures que li corresponen com a ésser humà i element imprescindible de la societat, tot el seu entorn, la comunitat d'homes i dones en què està inserida, també progressa.

D'altra, la descoberta, també inqüestionable i joiosa, que la cooperació no és un moviment unidireccional en què una part "dóna" i l'altra "rep", en què els "forts" ajuden els "febles", sinó que, en la suma dels esforços, les dues contraparts surten enriquides. Al llarg d'aquests anys hem conegut moltes dones del Sud que ens han visitat i han participat en molts dels actes que hem volgut compartir amb la ciutadania. Doncs bé, gairebé sempre hem quedat impressionades de tot el que ens podien ensenyar: des del lliurament vehement i generós a la causa que defensen en nom d'altres companyes que encara no tenen veu, des de la seva extraordinària capacitat d'organització i de treball, des de la seva preparació i domini de les estratègies de lideratge... Cada una de les nostres trobades ens ha fet més riques i s'ha saldat amb un sentiment d'agraïment i admiració envers elles i la seva trajectòria".

Dones per la Cooperació de Vilanova i la Geltrú

Imatge corporativa

En el 2011, seguint el canvi organitzacional cap a l'especialitat en equitat de gènere i apoderament de les dones, prenem la decisió de canviar el nostre logotip i imatge corporativa per un disseny que il·lustrés millor aquest canvi. El nostre nou logotip, el canvi de disseny de la web i els altres materials institucionals van ser aprovats a l'assemblea del 2011. La "A" marca ara la nostra nova imatge com a símbol de la "A" que ha estat invisible en el transcurs de la història, però també la "A" d'Acció, acció sense la qual, la cooperació deixa de tenir sentit.

Volem agrair a la dissenyadora Bàrbara Castro al seu treball.

Per la ampliació, consolidació i potenciació del programa de comunicació així com el enfortiment de la participació i creació d'una newsletter, hem tingut al suport de la Diputació i el Ajuntament de Barcelona amb 8.310,07€

DESENVOLUPAMENT DE LA BASE SOCIAL I PRÀCTICA ASSOCIATIVA

Un dels trets que més ens identifica és la nostra aposta per la participació de la base social. Som una associació que, de mica en mica, va creixent i ens anem estenent pel territori. En aquests moments, a més de Catalunya, tenim delegació a Andalusia i al País Basc. Com que aquesta última es va crear a finals de l'any 2011, no en recollim cap activitat ja que tot just està arrencant.

La manera d'organitzar-nos és a partir dels grups i les representacions territorials, els grups sectorials, o bé com a persones col·laboradores als diferents municipis del país.

1 - GRUPS I REPRESENTACIONS TERRITORIALS: La feina feta a casa nostra

Amb autonomia pròpia, els grups elaboren els seus propis plans de treball, duen a terme les accions i activitats de sensibilització i tenen una representació important a la Junta Directiva. Compaginen aquests programes locals amb la participació activa en les accions i projectes d'EpD globals de l'associació. El que dóna valor a la menció específica d'aquests programes és l'esforç de planificació i d'estratègia en la conscienciació crítica i la sensibilització que les sòcies i els socis actius dels grups fan al territori:

Algunes de les activitats dels grups territorials al llarg del 2011 van ser:

- "Canvi d'època i canvi social. El paper de la cooperació" sopar-col·loqui amb Joan Subirats, politòleg i membre de Cooperacció (GT de Vilanova i la Geltrú).
- "Nicaragua: dignificant el sindicalisme", xerrada a càrrec de Dolors Gómez, advocada del Bufete Popular Boris Vega de Masaya i Antoni García, expert en relacions laborals, que va estar treballant com a voluntari del Bufete, durant sis mesos (GT de Santa Coloma de Gramenet).
- "Trobada d'intercanvi d'experiències a El Salvador" amb la intervenció d'Alba Garcia, exdirectora del Programa de Seguretat contra la Violència Masclista del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya i Maribel Cárdenas, directora de l'Oficina de Promoció de Polítiques d'Igualtat Dona-Home de la Diputació de Barcelona (GT de Badalona).

• “Les agendes de les dones en els processos de pau”, xerrada a càrrec d'Olga Amparo Sánchez, directora de la Casa de la Mujer, entitat que forma part de la Plataforma Ruta Pacífica de las Mujeres de Colòmbia (GT de Granollers).

• “Dones, drets i cooperació” dinar-col·loqui amb María Teresa Fernández de la Vega, exvicepresidenta del govern espanyol i responsable de cooperació nacional i internacional en diversos períodes (GT de Vilanova i la Geltrú).

• Recollida del premi a la Ruta Pacífica de Mujeres de Colòmbia lliurat per entitats de dones de la ciutat de Badalona (GT de Badalona).

• Aplec de l’entitat, organització d’aquesta diada per a debatre, reflexionar i posicionar-nos amb relació al futur de la cooperació (GT de Badalona).

• Posada en marxa del Consell de Desenvolupament, juntament amb altres grups territorials a Valls, per fer un programa d’activitats per al municipi (GT de Valls).

• “Santa Coloma conviu”, creació de la Coordinadora d’Entitats i Persones per la Convivència, juntament amb diferents entitats de Santa Coloma de Gramenet.

• Participació al grup de treball per la elaboració del Pla Director de L’Hospitalet de Llobregat.

Cal destacar, també, la feina i la presència activa en els consells de cooperació i solidaritat en cada un dels municipis, així com la participació dels grups en les fires de solidaritat dels seus municipis.

Per les formacions en gènere em contat amb el suport del ICD amb 885€

Delegació d'Andalusia: una nova aventura

Des del grup territorial de Jérez de la Frontera (Cadis) hem treballat molt activament en la campanya "La solidaritat no es retalla" que té el seu origen, fa quatre anys, en les eleccions municipals de 2008, quan es va signar el Pacte contra la Pobresa, aliança promoguda des de les coordinadores d'ONGD estatal i d'Andalusia.

Els objectius del Pacte contra la Pobresa eren aconseguir que la política de cooperació per al desenvolupament fos una política d'estat i de consens de tots els partits polítics independentment de qui governés. També es pretenia millorar els anteriors Pactes de la Solidaritat, afavorir compromisos concrets i establir mecanismes de control de compliment d'aquests acords. En el cas del municipi de Jerez, el Pacte contra la Pobresa va ser subscrit per totes les agrupacions polítiques locals.

"La solidaritat no es retalla"

En el context polític, econòmic i social marcat per una forta retallada de drets i prestacions socials justificades per la crisi econòmica i financera en la què està immers el país, des de la Coordinadora d'ONGD de la Província de Cadis (CONGDPCA) es va engegar aquesta campanya amb l'objectiu de comprometre els partits polítics de diferents municipis de la província perquè seguissin mantenint els compromisos adoptats en matèria de cooperació i que no es retallessin encara més les partides destinades a cooperació i solidaritat.

Amb aquesta finalitat, la campanya estava composta per tres accions:

1. Elaboració, difusió i signatura d'un manifest.
2. Elaboració i difusió d'un espot i una falca de ràdio.
3. Reunions amb partits polítics.

Avaluació de la campanya a Jérez

Vint-i-sis organitzacions i entitats es van adherir a la campanya, fet que es va valorar molt positivament. Aquest treball conjunt va permetre també donar a conèixer noves entitats al municipi, com era el cas de Cooperacció, i es va valorar com un aspecte que s'havia de millorar, el suport en altres campanyes d'organitzacions no vinculades a la Cooperació Internacional i mostrar així que la pobresa i l'exclusió als països del Sud no és només una preocupació de les persones que treballem en cooperació.

2 - GRUPS SECTORIALS

Grup d'Estades: conèixer altres realitats

Conèixer una altra realitat tot convivint amb la gent del país i compartir la feina feta per les nostres associacions aliades és el que t'ofereix aquest grup. A més, t'ofereix el compromís posterior de fer sensibilització un cop hagis tornat a casa.

Les estades solidàries de Cooperacció es plantegen, també, com una ocasió per a intercanviar experiències professionals, formatives i humanes, establint relacions d'igualtat i respecte i difonent la realitat del país -en concret, la situació en què viuen les dones- per intentar conscienciar i sensibilitzar la ciutadania de casa nostra.

Com cada any, es van fer totes les gestions necessàries perquè les persones interessades a fer una estada solidària estiguessin informades: entrevistes de selecció, sessions informatives, diverses reunions preparatòries i finalment un curs de formació d'un cap de setmana a la Granada del Penedès.

Cal destacar que per tercer any consecutiu Cooperacció ha estat seleccionada per l'Ajuntament d'Alella com a entitat organitzadora d'estades solidàries atorgant dues beques a dues persones d'Alella.

El Grup d'Estades va participar en les reunions preparatòries, en les informatives i en les entrevistes de selecció que es van fer al municipi. També va participar, juntament amb les persones becades, en les jornades solidàries "Mirades al món" que organitza l'Ajuntament d'Alella al mes de novembre.

Les estades d'aquest any es van fer a El Salvador i a Nicaragua. Els grups van visitar els projectes i les organitzacions amb què treballa Cooperacció en aquests països i van poder participar en algunes de les activitats que feien les organitzacions. L'experiència ha estat molt enriquidora per a les persones que hi han participat en les estades solidàries d'aquest any i, de fet, la majoria d'elles s'han vinculat a Cooperacció i estan col·laborant d'una forma molt activa en les diferents activitats de l'organització.

En l'apartat Estades (base social) de la nostra pàgina web trobareu les seves impressions i un vídeo que van enregistrar, i en l'apartat Galeria trobareu fotografies de l'estada a El Salvador i a Nicaragua.

3 - COMISSIÓ DE PARTICIPACIÓ: un referent en el si de l'entitat

Dinamitzar i coordinar el pla de treball de la base social i la pràctica associativa de l'entitat és la tasca d'aquesta comissió, que s'està configurant com un referent en el si de l'entitat.

L'activitat ha estat permanent al llarg de tot l'any si bé amb alguns períodes amb més intensitat que altres. Alhora, unes accions han tingut més projecció externa, i altres, més projecció interna. El grup està format per catorze persones membres i compta amb la col·laboració puntual d'altres persones molt vinculades a l'associació.
D'entre les activitats més significatives que s'han fet, en destaquem les següents:

• Promoció del coneixement i intercanvi d'activitats i accions entre els diferents grups (fires, dinar-tertúlia, presentacions d'experiències, etc).
• Inici de la col·laboració i el suport en representacions territorials concretes.
• Formació i debat al voltant de les xarxes socials.
• Coneixement i difusió d'accions de sensibilització.
• Definició de l'estructura de la base de dades de persones sòcies i/o vinculades.
• Col·laboració en el Pla de Voluntariat de Cooperacció dissenyat per una sòcia de l'entitat.
• Disseny i participació activa amb relació a la segona edició de l'aplec a Badalona, on es va obrir i aprofundir el debat. "Les ONGD davant del context actual de crisi i de les tendències de la cooperació internacional".
• Impuls i promoció d'accions centrades en la captació de fons privats.

D'aquest ventall d'activitats dutes a terme en volem destacar una: el concert solidari a benefici del projecte "Tu participes, elles transformen" que es va fer a la ciutat de Vic, en el marc dels actes del Dia Internacional de la No-violència envers les Dones. Aquest acte, impulsat des de Cooperacció però amb estreta co·laboració amb la xarxa VicDones, ha endegat aquesta campanya, a partir de la qual es preveu continuar treballant el proper any. Una primera experiència construïda amb la sinergia de les persones, entitats i institucions del territori.

EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT (EpD)

L'EpD continua sent una àrea de treball estratègica malgrat la dràstica reducció de fons públics destinats a aquest tipus d'accions. Els àmbits prioritaris que hem assenyalat són aquests:

1 - GESTIÓ DE CONEIXEMENTS EN GÈNERE I DESENVOLUPAMENT o com compartim els sabers de les dones

Volem promoure, d'una banda, la formació, la investigació i la gestió de coneixements per a la transformació social i, per una altra, l' intercanvi d'experiències i sabers entre feministes i dones de diferents països; i per a fer-ho possible tenim les següents eines.

Primera edició del Màster en Gènere i Desenvolupament: tot un èxit!

L'any 2009 Cooperacció, a través de l'Institut de Formació Contínua de la Universitat de Barcelona (IL3-UB), va impulsar la primera edició del Màster en Gènere i Desenvolupament (MA GiD) que va finalitzar el primer semestre de 2011.

A l'inici de 2011 es va fer una trobada a Barcelona que va suposar l'oportunitat de trobar-se, de manera presencial, les alumnes i el professorat. Aquesta reunió va permetre fer una avaluació conjunta de les competències que s'han desenvolupat específicament per a aquest màster.

Aquesta pimera edició es va iniciar amb 35 alumnes, de les quals 20 provenien del continent europeu (19 de l'Estat espanyol) i 15, d'Amèrica Llatina: dues mexicanes, una guatemalenca, dues nicaragüenques, dues salvadorenyes, quatre colombianes, una equatoriana, una peruana i dues bolivianes. Al llarg d'aquests dos anys només s'han produït tres baixes: una, per motius laborals; una altra, per no-assistència, i la tercera, per motius de salut. Per tant, 32 persones van finalitzar el màster i van obtenir "l'apta", cosa que significa un 91% d'aprovats.

Han estat dos anys acadèmics intensos, de coincidències i trobades virtuals quotidianes entre més de mig centenar de persones involucrades en aquest projecte feminista. Sens dubte, ha estat tot un èxit.

Cap a la segona edició

En l'actualitat estem treballant en la segona edició del màster, aquest cop amb la Universitat de Vic, que començarà el segon semestre de 2012.

MÁSTER EN GÉNERO Y DESARROLLO

Mirades feministes a l'agenda del desenvolupament: un pont que ens uneix

Amb aquesta iniciativa pretenem debatre i compartir reflexions entre les organitzacions feministes d'aquí i de fora i aplicar-les a l'àmbit de les polítiques públiques i la cooperació per al desenvolupament. El 2011 han participat en aquest projecte, que ha comptat amb el suport econòmic de la Diputació de Barcelona, les següents entitats:

- Catalunya: Ca la Dona, Creación Positiva i Associació de Planificació Familiar de Catalunya i Balears (APFCB)
- Amèrica Llatina: Las Dignas (El Salvador), La Corriente (Nicaragua), Casa de la Mujer (Colòmbia)
- Àfrica: Iamaneh (Mali)

Amb elles hem elaborat la publicació "Drets sexuals i drets reproductius a l'agenda del desenvolupament", on hem recollit les estratègies i accions de les set organitzacions participants sobre aquest tema. La publicació va generar una reflexió molt interessant sobre dos tipus d'estratègies: el treball d'incidència política sobre les lleis i els governs, i el treball d'incidència social consistent a canviar les mentalitats i les creences de la població.

Va quedar clar també que totes les organitzacions coincidien en l'opinió que és molt més important, en aquests moments, fer esforços i invertir energia pel que fa a la incidència social, tenint en compte que les fites que es poden aconseguir en canvis en polítiques públiques o lleis són fites molt vulnerables i poden canviar ràpidament quan canvia el govern mentre que els canvis en les mentalitats de la gent i la creació de massa crítica en l'àmbit de la societat a l'entorn dels drets sexuals i reproductius de les dones són una estratègia molt més sostenible i, encara que més difícil de mesurar, és la que més interessa al moviment de dones. Però el que sí que cal fer és buscar noves estratègies i línies d'acció en la sensibilització i la conscienciació de la societat.

A més, aquest projecte conjunt ens ha servit per enfortir el treball en xarxa i per tenir un coneixement més proper entre les diferents organitzacions que hi han participat.

Perquè no hi ha una altra manera de fer sinó compartir...

Perquè el coneixement és de totes...

Perquè totes som sàvies...

Perquè entre totes construïm sabers...

I perquè ens reinventem formes de relacionar-nos...

Plataforma Virtual de Coneixements en Gènere i Desenvolupament, vine a compartir lliurament els sabers de totes

Des del 2011 estem treballant en una plataforma virtual, FemAcció, des d'on compartir i construir sabers i coneixements de gènere, drets humans i desenvolupament des del feminisme. Es tracta d'una plataforma que té les funcions d'una xarxa social, dissenyada amb programari lliure perquè pugui ser utilitzada com a part d'una cultura construida voluntàriament per persones que no posen condicions als seus sabers i coneixements ni es reserven drets al respecte d'aquests coneixements. Volem que aquesta plataforma serveixi com a recurs a les organitzacions i persones interessades; per tant, tot el que es comparteixi i es creï tindrà llicència lliure Creative Commons.

FemAcció forma part del programa Gestió dels Coneixements en Gènere i Desenvolupament, del qual pensem que és un projecte avantguardista en el sector i que permet revisar el nostre paper amb relació al gènere i al desenvolupament.

En l'actualitat, la ràpida evolució del context fa que les noves tecnologies siguin una eina imprescindible per a la formació, punt de trobada d'interessos comuns i, en general, també una eina per a la informació i l'actualització professionals. FemAcció ens permet apostar pel creixent interès de les eines col·laboratives virtuals de lliure accés. Perquè des del feminisme creiem necessari fer patents els coneixements i sabers de cada una de nosaltres, mentre anem reduint l'enorme bretxa de gènere existent amb relació a les noves tecnologies.

Per la Plataforma i les Comunitats Virtuals per la Gestió del Coneixements en Gènere i Desenvolupament contem amb el suport de l'ACCD i de l'AECID. Durant el any 2011 em executat 39.172,68€

2 – INCIDÈNCIA POLÍTICA I MOBILITZACIÓ SOCIAL o com volem transformar el món

Des de Cooperacció promovem accions d'incidència en polítiques públiques, especialment relacionades al sector de la cooperació, en línia amb la nostra àrea d'acció Equitat de Gènere en les Polítiques Públiques i ens sumem a aquelles campanyes promogudes per consorcis d'organitzacions o plataformes que considerem coherents amb la nostra raó de ser, podent participar en el seu disseny si són estratègiques per a l'abast dels nostres objectius institucionals o per generar debat en l'opinió pública.

Xarxes de les quals formem part

Àmbit autonòmic
- Vicepresidència de la Federació Catalana d'ONGD
- Moviment Laic i Progressista
- Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia
- Taula de Solidaritat del Consell Comarcal del Garraf
- Els nostres grups i representants territorials formen part de les plataformes solidàries i consells municipals de les seves localitats

Àmbit estatal:
- Coordinadora Estatal d'ONGD
- Plataforma 2015 y más

Àmbit internacional
- Grupo Sur (Xarxa Europea de Cooperació Internacional a Amèrica Llatina i el Carib)
- Presidència de l'Oficina Internacional de Drets Humans-Acció Colòmbia (OIDHACO)
- AWID (Associació per als Drets de les Dones i el Desenvolupament)

Per el Impuls i enfortiment a la participació en xarxes internacionals, contem amb el suport de la Generalitat de Catalunya amb 4.147€

Incidència en les polítiques públiques de cooperació en l'àmbit autonòmic i estatal

Com ja és habitual, des de Cooperacció hem continuat apostant fort pel treball en les principals Xarxes i Plataformes del sector: la Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament (FCONGD) i la Coordinadora estatal d'ONG per al Desenvolupament (CONGDE). Però també hem iniciat una relació més propera amb el moviment feminista de casa nostra, amb elles hem participat en les diades internacionals del dia de la dona (8 de març), de les dones per la pau i el desarmament (24 de maig), de la salut de les dones (28 de maig), contra la violència vers les dones (25 de novembre) entre d'altres.

Àmbit autonòmic

Pel que respecta a la FCONGD continuem treballant des de la Vicepresidència de la Junta i participem de manera activa i propositiva en las Comissions de Gènere, Polítiques i Comissió de Seguiment del del Codi Ètic. També hem continuat participant, en nom de la Federació, en el Consell de Cooperació de la Generalitat de Catalunya, presidint la Comissió de Qualitat d'aquest Consell.

Hem participat en les reunions de direccions i presidències d'ONGD, convocades per la Federació, per tal de fomentar la participació de les entitats en la redefinició de l'estratègia de la Federació davant les retallades en la política pública de cooperació de la Generalitat. Reunions on es van acordar les mobilitzacions en defensa del Pla Director i la sortida del Consell de Cooperació de la Generalitat en senyal de protesta i denúncia.

Cooperacció ha tingut una activitat i presència constant en les principals accions d'incidència i mobilització del sector: Concentracions setmanals, del 6 d'abril al 28 de juny a la Plaça del Pi de Barcelona amb la iniciativa "Prou retallades socials. Ni un pas enrere! Invertim en futur", promoguda per la Federació i oberta a les organitzacions socials de Catalunya; suport al moviment del 15 M, participant en diverses marxes a la Plaça de Catalunya i en l'acció de l'Indignòmetre, creat per a la FCONGD; manifestació unitària sindicats-entitats socials el 14M; accions de protesta i denúncia davant el Parlament de Catalunya, i participació en la manifestació convocada pel 15M, al mes d'octubre, dins les mobilitzacions internacionals de lluita contra la pobresa, entre d'altres accions.

Àmbit estatal

Pel que respecta a la Coordinadora de ONG para el Desarrollo (CONGDE) hem continuat participant activament en el Grup de Gènere i en les activitats generals més rellevants adreçades a les entitats, fonamentalment en l'Assemblea General i en la trobada de presidències i direccions d'ONGD, per tal d'incrementar, tant la participació directa de les ONGD en els temes més rellevants del sector, com la implicació dels representants polítics i executius d'aquestes organitzacions.

De les diverses activitats realitzades pel Grup de Gènere en el qual participem molt activament, en destaquem:

• La participació -en el marc del Consell de Cooperació estatal- en l'elaboració de l'esborrany de directrius per la transversalització de gènere.
• L'elaboració de recomanacions amb l'objectiu d'incorporar la perspectiva de gènere en els plans i accions per país de la cooperació española, que l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID) va enviar a les seves oficines tècniques dels països on s'intervé.
• La participació en la reunió de debat sobre el Pla estratègic del nou organisme de les Nacions Unides "ONU Mujeres", així com en la seva presentació oficial a Espanya.
• El treball amb la Xarxa de Grups de Gènere Estatal i Autonòmica, per tal de conformar una xarxa sòlida d'intercanvi d'experiències, impulsar el treball en xarxa, impulsar el treball amb enfocament de gènere en les ONGD i per tal d'incidir, de manera conjunta, en les polítiques públiques estatal i autonòmiques pel que respecta a l'equitat de gènere i als drets de les dones.

Incidència en les polítiques públiques de cooperació en l'àmbit internacional

Les negociacions entre la Unió Europea i l'Amèrica Central, Colòmbia i Perú han continuat marcant el nostre treball, mentre anem consolidant l'articulació de les xarxes europees i tenim una major coordinació amb les xarxes llatinoamericanes.

Des d'aquest grup hem mantingut un treball molt important d'articulació amb altres xarxes

entorn al tema del feminicidi amb la finalitat d'incidir sobre la posició de la Unió Europea en les seves relacions amb Amèrica Llatina. En aquet sentit s'ha elaborat conjuntament amb OIDHACO, CIFCA i Grupo SUR, el document "Obrint totes les portes de la UE a les dones".

Cal destacar, també, el taller d'intercanvi d'experiències de lluita contra la impunitat "Juntes trencant el silenci, juntes trencant la impunitat", celebrat a San Sebastián, el passat mes de novembre i al qual van assistir representants de 20 organitzacions de Nicaragua, Equador, Guatemala, Colòmbia, Hondures, Mèxic, El Salvador i Xile, a més d'Espanya, Alemanya i Bèlgica.

L'Oficina Internacional de Drets Humans-Acció Colòmbia (OIDHACO) és un referent per al Parlament Europeu i la Comissió respecte a aquest país llatinoamericà, i des d'aquest espai hem seguit treballant activament per condicionar el tractat entre Colòmbia i la Unió Europea respecte als drets humans i la fi de la impunitat.

Des de Cooperacció vam participar en una missió internacional de verificació sobre la situació dels defensors i defensores de drets humans a Colòmbia. En aquesta missió hi van participar 40 persones de 15 països i es va constatar que, amb el Govern de Juan Manuel Santos, continua l' impunitat i els atemptats i les amenaces contra els i les defensores dels Drets Humans. En el primer any de govern de Santos 54 defensors i defensores dels Drets Humans han estat assassinats i la impunitat d'aquests crims és pràcticament total.

Formar part de l'Associació per als Drets de la Dona i el Desenvolupament (AWID, en les seves sigles en anglès) ens permet, entre altres coses, forjar aliances amb altres organitzacions, moviments i persones que defensen els drets de les dones, amb la finalitat d'enfortir el nostre treball d'incidència. També ens permet augmentar el nostre coneixement sobre les tendències, institucions i els aspectes que estan soscavant els drets de les dones; comprendre'ls millor i definir estratègies adequades per a afrontar-los.

Qüestions tan importants com saber cap a on es dirigeixen els recursos per a les dones, com resistir i desafiar els fonamentalismes religiosos o l'impuls de les idees feministes sobre la relació entre el desenvolupament i els drets de les dones, són exemples de treballs dels quals l'AWID està tractant i en els quals creiem clau participar, tant per seguir aprenent com per fer aportacions des de la nostra experiència.

3 – CONSCIENCIACIÓ CRÍTICA I SENSIBILITZACIÓ DE LA CIUTADANIA, treballem per al canvi

Les persones que formem part de Cooperacció pensem que ser conscients de les desigualtats existents és el primer pas per conscienciar i promoure actituds i pràctiques de canvi que puguin transformar la societat que ens envolta. En aquest sentit, creiem que el treball que fem de sensibilització pot ajudar i, en aquests moments, estem definint noves estratègies d'actuació per donar continuïtat i un nou impuls a les nostres accions.

Colòmbia pau en moviment

Cooperacció, la Lliga dels Drets dels Pobles i Entrepobles hem continuat treballant conjuntament en el consorci "Colòmbia pau en moviment" per sensibilitzar la població, a Catalunya, sobre la situació dels drets humans, el conflicte armat i la construcció de la pau en aquell país. Hem continuat treballant amb tres organitzacions colombianes d'abast nacional: la Ruta Pacífica de Mujeres, l'Organización Nacional Indígena de Colòmbia (ONIC) i el Movimiento Nacional de Víctimas de Crímenes de Estado (MOVICE). Aquest programa forma part del projecte: Informa't, reflexiona i participa per la superació de la crisi de Drets Humans i la construcció de Pau a Colòmbia que ha tingut el suport de la Generalitat de Catalunya de 70.542,45€ per el 2011.

Per finalitzar aquest programa de tres anys vam organitzar un fòrum a Barcelona els dies 20 i 21 d'octubre amb el tema "Dones construint pau", en el qual van participar la relatora especial de Nacions Unides sobre la violència contra les dones, **Rashida Manjoo**; la directora de La Casa de la Mujer i líder de la Ruta Pacífica de Mujeres de Colòmbia, **Olga Amparo Sánchez**; la vicepresidenta de la Unión Nacional de Mujeres Guatemaltecas, **Luz Méndez**, i la integrant de la Iniciativa Mesoamericana de Defensoras de Derechos Humanos, **Ana María Hernández**.

Amb aquestes jornades vam voler obrir un espai de debat i reflexió sobre el paper que fan les dones feministes i activistes en països en situació de conflicte i facilitar l'intercanvi d'experiències que permeti millorar la seva incidència a favor de la pau. Entenem que els països en conflicte no solament són aquells amb violència deguda a actors armats declarats, exèrcit–guerrilles, sinó en un sentit més ampli, tots aquells conflictes que generen un alt grau de violència i on les dones pateixen conseqüències específiques. El narcotràfic, la proliferació de les maras, la corrupció policial, la violència masclista generalitzada, etc., són realitats que cada dia estan més presents a molts països d'Amèrica Llatina.

Els debats d'aquest fòrum, juntament amb l'experiència de treball de tots aquests anys, ens van permetre dur a terme unes jornades de reflexió a Bogotà, els dies 1 i 2 de desembre, per elaborar una estratègia de treball i incidència sobre Colòmbia des de la mirada de les dones.

Taller "Poció per a dones invisibles"

Aquest taller sorgeix del treball en consorci amb la Fundación Indera, a partir d'unes eines de CIASE (un conte i la seva animació) sobre com es configura la vida de les dones en la relació entre migració i desenvolupament. El conte parla de la invisibilitat de les dones migrades en el desenvolupament tant al país d'origen com el de destí. L'animació del conte presenta de manera narrada com es configura la migració i el seu impacte en les persones migrades, especialment en les dones. A més a mes s'ha elaborat una guia didàctica per facilitar la implementació d'aquest material com a eina de sensibilització amb suport metodològic, especialment pensada per a escoles i instituts.

Al llarg del 2011 vam treballar en la traducció d'aquests materials i en la realització de diverses presentacions que es varen fer en diferents municipis amb el suport de la Diputació de Barcelona. El taller té com a objectiu específic obrir un espai d'anàlisi i debat amb els actors de la cooperació i les persones que treballen en temes de migració. La intenció és facilitar la construcció de capacitats relacionades amb la comprensió del vincle migració-desenvolupament i com els seus mecanismes impacten en la vida de les dones, transformant els seus rols en les societats d'origen i en les de destí.

"Poció per a dones invisibles" és una acció comunicativa entorn dels processos de migració i desenvolupament associats al treball de la cura de persones depenents al país d'origen i el de destí, produint una eina que contribueix al qüestionament dels imaginaris dominants sobre la migració de les dones i la transformació de les percepcions que hi ha en la societat respecte al treball de cura i a l'aportació de les dones a l'estat de benestar general.

Publicacions

Col·lecció Cooperacció

Mirades feministes a l'agenda del desenvolupament. Drets sexuals i reproductius. Aquest llibre s'emmarca en una de les àrees d'acció de la nostra ONG, la de l'Autonomia del cos i de les sexualitats. Un dels temes més estratègics per a les dones de diferents regions és el que fa referència als drets sexuals i reproductius (DSR), atès que el sistema que genera desigualtats i discriminació per a les dones es basa, principalment, en el control del cos.

Els objectius d'aquesta publicació són, d'una banda, contribuir al reconeixement social i institucional dels DSR i, de l'altra, compartir accions i metodologies desenvolupades per organitzacions feministes i de dones per a la inclusió dels DSR a l'agenda del desenvolupament.

Han participat en aquesta edició la Casa de la Mujer, de Colòmbia; Iamaneh-Mali; el Programa Feminista Centroamericano La Corriente, de Nicaragua; Las Dignas, d'El Salvador, i de l'Estat espanyol, Creación Positiva, l'Associació de Planificació Familiar de Catalunya i Balears i Ca la Dona amb el suport de la Diputació de Barcelona amb 11.031,5€

Altres publicacions

Des de Cooperacció, hem donat suport a les nostres organitzacions aliades i a les xarxes amb què treballem per a la realització de les següents publicacions que podeu trobar a la web:

• Los cuerpos del feminismo nicaraguense, del Programa Feminista Centroamericano La Corriente.
• Claves feministas para una soberanía alimentaria con pertenencia cultural, de l'Asociación de Desarrollo Sostenible de la Mancomunidad Huista (Adsosmhu), Asociación de Mujeres Ixpiyakok (Ademi) i de la Red de Soberanía y Seguridad Alimentaria de Guatemala-REDSAG.
• El hambre cero y el empoderamiento de las mujeres, del Grupo Venancia.
• Garantías de la legislación salvadoreña que inciden en el carácter laico del estado, de l'Asociación de Mujeres por la Dignidad y la Vida "Las Dignas".
• La decisión de abortar: entre la necesidad y la culpa, del Programa Feminista Centroamericano La Corriente.
• Laicidad, elemento clave de la democracia, del Movimiento por la Cultura Laica.
• Protagonistas por la Igualdad. Sistematización de Suchitoto, de la Concertación de Mujeres de Suchitoto i la Colectiva Feminista para el Desarrollo Local.
• Tramas y trascendencias. Reconstruyendo historias con nuestras abuelas y madres, de Mujeres Mayas Kaqla.

LOS CUERPOS DEL
FEMINISMO NICARAGÜENSE
Programa Feminista La Corriente

COOPERACCIÓ
Claves
Feministas
para una Soberanía
Alimentaria con
Pertinencia Cultural

CIUDADANÍA CERO
EL "HAMBRE CERO"
Y EL EMPODERAMIENTO DE
LAS MUJERES

GARANTIAS DE LA LEGISLACIÓN
SALVADOREÑA QUE INCIDEN EN
EL CARÁCTER LAICO DEL ESTADO
aecid
Oxfam

La decisión de abortar:
entre la necesidad y la culpa

Laicidad
Elemento clave
de la democracia
Compilación de artículos
aecid

PROTAGONISTAS POR
LA IGUALDAD:

TRAMAS Y
TRASCENDENCIAS
Reconstruyendo historias con nuestras
abuelas y madres
MUJERES MAYAS KAQLA

COOPERACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT

Durant el 2011, hem avançat en l'execució del Pla estratègic 2010-2013 i s'han consolidat les àrees de treball de l'entitat als països a on treballem.

Des de Cooperacció hem acompanyat els contextos dels països i regions a on actuem i les agendes dels moviments de dones i feministes, i dels de la cooperació internacional. Aquest any ha estat especialment rellevant l'acompanyament, reflexió i incidència amb relació a l'Eficàcia de l'Ajuda (EdA) i la incorporació dels drets, l'empoderament de les dones i l'equitat a l'EdA.

Al mateix temps, s'ha continuat desenvolupant la relació horitzontal amb les entitats sòcies, i els hem donat suport amb la finalitat d'enfortir el teixit social dels països on treballem. S'ha reforçat la societat civil organitzada, especialment les orga¬nitzacions de dones i feministes, i les seves estratègies. d'incidència en les polítiques públiques, forçant els estats a assumir les seves responsabilitats envers la ciutadania, qüestió que ha estat prioritària a l'hora de definir les nostres accions.

Volem destacar que hem treballat en consorci amb Mundubat i AIETI en la identificació de tres convenis: un per treballar amb dones indígenes a Colòmbia, un altre per promoure polítiques públiques contra la violència de gènere a El Salvador i un tercer de suport a l'increment de la capacitat d'incidència del moviment feminista llatinoamericà a través de diverses de les xarxes feministes més significatives de la regió. Treballem molt intensament en la identificació d'aquests tres programes que varen ser aprovats en una primera fase; no obstant això el nostre treball es va ser truncat per l'entrada del nou govern i el desmantellament de la política pública espanyola de cooperació el que lamentem profundament . Atès que invertim molt treball i recursos , esperem poder recuperar part d'aquest treball en la convocatòria de projectes de AECID del 2012.

AMÈRICA CENTRAL

En els anys noranta, Centreamèrica va apostar per la integració al mercat mundial sota un model centrat en la desregulació del comerç internacional.

Aquest model econòmic voraç i excloent que ha fomentat l'espoliació dels recursos naturals, la sobreexplotació de la mà d'obra, la migració de la població i la destrucció del medi ambient, ha creat major pobresa i un procés d'exclusió que impossibilita a sectors i grups en condicions de vulnerabilitat, participar i beneficiar-se dels processos de desenvolupament.

En aquest context Cooperacció s'ha compromès a fer un treball amb poblacions de dones indígenes, camperoles i dones de comunitats rurals en situació de risc social de la regió Mesoamericana, davant l'amenaça en la qualitat de vida per la recrudescència de les polítiques neoliberals a la regió, traduïdes en aprovacions de Tractats de Lliure Comerç.

L'acompanyament que ens proposem s'encamina a la reivindicació de les dones i dels pobles per una noció diferent de riquesa, dignitat i desenvolupament a la qual li aposta el capitalisme neoliberal, on les persones -dones i homes- deixen de ser mitjans per convertir-se en centre del desenvolupament i en funció d'elles s'ha d'orientar cap a la construcció de noves societats des d'una nova visió en la qual s'involucra el desenvolupament endogen comunitari i el respecte de la sobirania dels pobles originaris referent a: el territori, l'alimentació, els recursos naturals energètics i hídrics, la cura del mediambient, la sanitat, l'equitat de gènere i la recuperació de pràctiques ancestrals.

Projectes
(Conveni AECID en Consorci amb la Fundación Mundubat)

Construcció d'una agenda política i econòmica de les dones a Mesoamèrica, que suposi noves formes de relació entre gèneres des de la pluralitat i fonamentades en la igualtat.
- Organització aliada: Red de Mujeres Mesoamericanas en Resistencia por una Vida Digna
- Període d'execució previst: 2010-2015
- Cofinançadors: AECID Conveni
- Executat 2011: 25.906,63€
- Subjectes de dret: dones de Costa Rica, El Salvador, Nicaragua, Hondures, Mèxic i Panamà

Organitzacions aliades Amèrica Central

Alianza Feminista para la Transformación de la Cultura Política. Consorci creat per sis organitzacions feministes centreamericanes (Grupo Venancia de Nicaragua, Agrupación de Mujeres Tierra Viva de Guatemala, Centro de Estudios de la Mujer de Hondures, Las Mélidas i Asociación de Mujeres por la Dignidad y la Vida (Las Dignas) de El Salvador) que treballen juntes des de l'any 2000. L'Alianza ha construït la Red Centroamericana de Mujeres por el Desarrollo Local con Equidad de Género, que ha permès establir un diàleg entre diverses experiències locals d'organitzacions.

Red de Mujeres Mesoamericanas en Resistencia por una Vida Digna. Xarxa formada arrel del moviment social mesomericà en resistència davant els Tractats de Lliure Comerç-TLC al 2004 per 69 organitzacions feministes i de dones de Mèxic, Guatemala, El Salvador, Hondures, Nicaragua, Costa Rica i Panamà.

EL SALVADOR

El nostre treball a El Salvador es remunta als nostres orígens el 1994. En aquests anys, hem realitzat projectes en diferents àmbits, encara que actualment el nostre eix estratègic d'intervenció és la defensa dels drets de les dones i la promoció de l'equitat de gènere. Al mateix temps, donem suport a organitzacions locals salvadorenques en les seves activitats i en accions d'incidència social i política.

D'entre els diferents projectes realitzats volem destacar que el juny passat es va inaugurar a Suchitoto la primera oficina de denúncia i atenció ciutadana (ODAC) especialitzada en atenció a dones que s'enfronten amb situacions de violència, amb el suport de la Col·lectiva Feminista per al Desenvolupament Local i la Concertació de Dones de Suchitoto i en coordinació amb la Policia Nacional Civil (PNC). Les ODAC són àrees de l'àmbit institucional de la PNC que tenen com a propòsit brindar una millor atenció a la ciutadania.

L'espai de l'ODAC està situat a la subdelegació de la PNC a Suchitoto, i té una sala per a tot tipus de denúncies, una sala exclusivament per a l'atenció a dones víctimes de violència, una sala d'escolta activa, una sala de jocs per a nenes i nens i una sala perquè funcioni com a clínica, especialment per a l'atenció a dones que requereixin el servei mèdic. És important la funció que fa aquesta ODAC especialitzada, ja que les denúncies rebudes s'han incrementat al llarg del temps que ha passat des de seva obertura. De la mateixa manera, es compta amb personal capacitat per a l'atenció, i s'està duent a terme un procés de formació per a tots els agents de la subdelegació de la PNC de Suchitoto, amb la finalitat de millorar tant l'atenció a les dones com les relacions entre la població.

La Col·lectiva Feminista per al Desenvolupament Local i la Concertació de Dones de Suchitoto van portar a cap un procés d'elaboració d'un protocol interinstitucional per a l'atenció i seguiment a dones, nenes, nens i adolescents víctimes de violència per raons de gènere a Suchitoto. Va ser un procés participatiu des de diferents instàncies públiques, com l'Alcaldia Municipal, els jutjats de Suchitoto, la PNC , l'Hospital Nacional de Suchitoto, la Unitat Comunitària de Salut Familiar de Suchitoto, l'INSU, el Complex Educatiu Los Almendros, el Centre Escolar Copapayo, el Centre Escolar Las Américas, l'ISNA i organitzacions socials.

El propòsit d'aquest instrument és contribuir a donar una resposta de qualitat i en coordinació amb altres institucions a dones, nenes, nens i adolescents que s'enfronten amb situacions de violència. Al novembre es va organitzar una activitat pública per signar el protocol, a la qual es van convidar a dones i homes de les comunitats de Suchitoto i representants d'institucions i organitzacions de la societat civil.

Projectes

- Consolidant polítiques públiques per la igualtat de gènere i enfortiment de la capacitat d'incidència de les dones a Cuscatlán, El Salvador.

  Organització aliada: La Colectiva
  Període d'execució previst: 2010-2012
  Cofinançadors: AECID i Ajuntament de Reus
  Executat 2011: 116.653,03 €
  Subjectes de dret: 4.708 persones, de les quals 4.027 són dones

- Dones i nenes enfortint aliances i construint una vida lliure de violència.

  Organització aliada: Las Dignas
  Període d'execució previst: 2009-2011
  Cofinançadors: AECID
  Executat 2011: 168.648,28 €
  Subjectes de dret: 1.764 persones (1.443 dones)

- Enfortiment de les capacitats intermunicipals de l'àrea metropolitana de San Salvador en defensa dels drets de les dones.

  Organització aliada: ANDRYSAS
  Període d'execució previst: 2010-2011
  Cofinançadors: Ajuntament de Barcelona (convocatòria Ciutats Específiques)
  Executat 2011: 27.649,71 €
  Subjectes de dret: 203 dones

- Enfortiment de les organitzacions comunals excloses de tres municipis d'El Salvador per gestionar la legalització dels terrenys dels seus habitatges.

  Organització aliada: CCM
  Període d'execució previst: 2010-2011
  Cofinançadors: Ajuntament de Granollers
  Executat 2011: 10.202,57 €
  Subjectes de dret: 60 líders (el 50% són dones)

Irradiant el Desenvolupament Local amb un enfocament de gènere a Suchitoto.
Organització aliada: APDM
Període d'execució previst: 2010-2011
Cofinançadors: Ministeri d'Igualtat (ara Ministeri de Sanitat, Politique Social i Igualtat)
Executat 2011: 49.891,36 €
Subjectes de dret: 2.611 persones (2.521 dones)

Conveni AECID en Consorci amb Fundación Mundubat
Desenvolupament local i democràcia participativa amb equitat de gènere a El Salvador.
Organització aliada: Las Mélidas, Procomes, Cordes, La Colectiva Feminista, Fecoracen y Fundaspad.
Període d'execució previst: 2010-2015
Cofinançadors: AECID Conveni
Executat 2011 Cooperacció: 17.924,03 €
Subjectes de dret: homes i dones d'El Salvador (2 entitats de dones i 4 mixtes)

Prevenció i atenció psicosocial i legal per el ple exercici del dret de les dones a una vida lliure de violència.
Organització aliada: ANDRYSAS
Període d'execució previst: 2010-2011
Cofinançadors: Col·legi d'Advocats de Catalunya
Executat 2011: 1.027,03€
Subjectes de dret: 4.180 persones (3.930 dones)

Enfortiment de lideresas (fase IV), El Salvador
Organització aliada: LAS DIGNAS
Període d'execució previst: 2010-2011
Cofinançadors: Ajuntament Vilanova
Executat 2011: 19.327,41€
Subjectes de dret: 1.340 persones (690 dones)

Organitzacions aliades El Salvador

Asociación Nacional de Regidoras, Síndicas y Alcaldesas de El Salvador (ANDRYSAS). ANDRYSAS sorgeix a la fi de 1998, i des d'aquesta data fins a l'actualitat ha vingut treballant amb el suport de Las Dignas i de la Colectiva Feminista. És una entitat gremial pluralista, que agrupa a 450 dones que integren i han integrat governs municipals de 130 municipis de tots els departaments del país i pertanyents a l'àmplia majoria de partits polítics (SORRA, FMLN, PCN, PDC, PPR). La seva consolidació, juntament amb l'enfortiment d'organitzacions locals de dones en diversos municipis agrupades en el que ara és la Unión de Mujeres, ha estat el resultat d'una estratègia que al llarg de més de cinc anys ha generat diversos processos d'incorporació de l'equitat de gènere en les polítiques públiques municipals i en els processos de desenvolupament local. www.andrysas.org

Coordinadora para el Desarrollo Comunal (CCM). La CCM és una organització de segon grau de caràcter popular i comunitària. Promou l'organització de les comunitats urbanes i rurals pobres per tal d'aconseguir els següents objectius estratègics: l'enfortiment i l'aplicació de l'organització territorial a diferents nivells per aconseguir la defensa dels seus drets socials i econòmics, facilitar els processos de participació i empoderament de comunitats, impulsar la plataforma reivindicativa comunal per a la incidència política i la gestió de recursos en l'àmbit municipal, departamental i nacional, millorar l'hàbitat i la salut, reduir la vulnerabilitat de les comunitats davant dels desastres naturals El seu treball es focalitza en 105 comunitats urbanes i rurals dels departaments de San Salvador, La Libertad, Sonsonate i Cuscatlán. CCM i Cooperacció treballen conjuntament des de 1994.

La Colectiva Feminista para el Desarrollo Local. La Colectiva Feminista para el Desarrollo Local és, en paraules de les integrants d'aquest grup de dones, un acte d'autonomia amb el qual volen recuperar els valors feministes per construir una societat participativa, incloent, respectuosa de la diversitat. La Colectiva Feminista intenta expressar aquests valors en la seva forma d'organització i funcionament, assumint un caràcter més igualitari, i reivindica l'anarquia i la solidaritat, sense negar que entre les dones d'aquest moviment existeixen diferents experiències de vida i formació, prenent el compromís amb les causes feministes com a eix central d'acció. Amb la seva feina, les dones de La Colectiva volen contribuir a l'eradicació de la subordinació i discriminació femenines.
www.colectivafeminista.com/

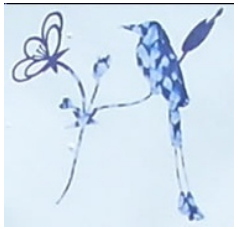

Concertación de Mujeres de Suchitoto. Activa des de 1991, neix de la col·laboració entre 7 organitzacions locals de dones. L'organització actua com un espai de coordinació perquè les dones puguin negociar i incidir en el govern municipal per a incorporar polítiques que defensin i protegeixin els seus drets. També impulsa activitats en benefici de les dones del municipi, com iniciatives econòmiques i productives.

Las Dignas. Asociación de Mujeres por la Dignidad y la Vida. És una organització política feminista, creada per un grup de dones el 14 de juliol de 1990. La missió de Las Dignas és contribuir a l'eradicació de la subordinació de gènere, com a condició improrrogable de la democràcia, de la justícia social i de la justícia econòmica. Las Dignas duen quinze anys treballant amb dones per al seu empoderament, per a l'exercici de la seva ciutadania i la defensa dels drets humans. www.lasdignas.org.

Unión de organizaciones de Mujeres. Espai de participació ciutadana que es va iniciar amb grups de dones en 17 municipis de 8 departaments de El Salvador, creat el 24 de gener del 2004 com a resultat d'una trobada d'organitzacions de grups locals de dones interessades en articular-se per treballar juntes a favor dels drets de les dones i l'equitat de gènere. Vol ser una unió nacional d'organitzacions locals de dones reconeguda a nivell nacional i internacional en pro dels valors humans alliberadors.

Alianza Feminista para la Transformación de la Cultura Política. És un Consorci creat per 6 organitzacions feministes centreamericanes que treballen juntes des del 2000: - Grupo Venancia de Nicaragua - Agrupación de Mujeres Tierra Viva de Guatemala - Centro de Estudios de la Mujer de Honduras - Las Melidas - La Colectiva Feminista para el Desarrollo Local de El Salvador. Una de les seves estratègies prioritàries ha sigut la construcció de la Red Centroamericana de Mujeres por el Desarrollo Local con Equidad de Género, procés que ha permès establir un diàleg i intercanvi entre diverses experiències locals d'organitzacions, dones electes i autoritats locals i governs municipals que promouen esforços encaminats a l'equitat de gènere i dels drets de les dones.

GUATEMALA

Cooperacció treballa a Guatemala des dels seus inicis, és a dir, des de 1994. I ja des de 1995 comptem amb una oficina de representació al país. El nostre interès en el país ha anat creixent així com han evolucionat i avançat els projectes realitzats. A hores d'ara, les nostres àrees d'acció al país són tres: dones lliures de violència, ciutadania econòmica de les dones i equitat de gènere en les polítiques públiques.

Amb tots aquests anys, hem treballat amb nombroses organitzacions aliades, amb les que hem compartit esforços i il·lusions. Una d'aquestes organitzacions és la Colectiva Actoras de Cambio, un col·lectiu feminista que s'encarrega de donar suport a les dones maies supervivents d'atacs sexuals durant la guerra civil guatemalenca. Amb elles estem realitzant el projecte "Trencant el silenci- per la memòria, la justícia i la dignitat de les dones sobrevivents de violació sexual en la guerra" que, durant 2011, ha centrat bona part dels nostres esforços i també el d'Actoras de Cambio.

Hem treballat conjuntament per tal de compartir les experiències en clau femenina i així dignificar a aquelles dones víctimes de violències. Amb aquest objectiu, el mes de febrer es va realitzar el II festival per la memòria "Yo soy voz de la memoria y cuerpo de la libertad", la trobada pretenia transmetre les responsabilitats de la societat en els crims de guerra en un context d'alegria i llibertat.

Més endavant, el març i abril de 2011, es va celebrar de forma compartida entre Mèxic i Guatemala, les trobades llatinoamericanes sobre justícia integral per a reflexionar i trobar una justícia feta per i per a les dones i així evitar la impunitat que regna a Guatemala en matèria de violacions i agressions sexuals.

També es treballa en escoles, on s'ofereixen testimonis i s'estimula la reflexió respecte a les pràctiques contra les dones.

Una altra activitat clau per a nosaltres és el treball amb les lidereses indígenes maies supervivents de violacions sexuals. Es treballa en la seva sanació i formació i es reforcen xarxes de suport per a aconseguir justícia i eradicar els actes de violència de la vida quotidiana de les dones.

Periòdicament s'organitzen jornades sobre salut i activitats artístiques de sensibilització, com un mecanisme alternatiu de justícia.

Projectes

- Trencant el silenci – Per la memòria, la justícia i la dignitat de les dones sobrevivents de violació sexual en la guerra.

Organització aliada: Actoras de Cambio
Període d'execució previst: 2010-2012
Cofinançadors: Ajuntament de Barcelona
Executat 2011: 91.578,85 €
Subjectes de dret: 840 persones (765 dones)

- Autonomia de les dones mayes-k'iche: Enfortiment de les capacitats de les dones maya-k'iche' de Santa Caterina Ixtahuacán per a la seva participació a nivell comunitari i municipal.

Organització aliada: ALANEL
Període d'execució previst: 2011-2012
Cofinançadors: Sant Sadurní d'Anoia
Executat 2011: 8.135,81 €
Subjectes de dret: 100 dones maia

- Dones maies construint el benestar dels seus pobles.

Organització aliada: KAQLA
Període d'execució previst: 2010-2012
Cofinançadors: Ajuntaments de Reus, Badalona, Santa Coloma de Gramenet, Ajuntaments de la Roca i Roquetes, a través del Fons Català de Cooperació al Deenvolupament.
Executat 2011: 24.664,25 €
Subjectes de dret: 30 dones líders maies (indirectes: 200 persones)

- Enfortiment d'organitzacions locals guatemalenques en sobirania alimentària i la seva aplicació pràctica a favor de l'economia camperola

Organització aliada: ADEMI I ADSOSMHU
Període d'execució previst: 2008-2011
Cofinançadors: Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament
Executat 2011: 43.920,40 €
Subjectes de dret: 1.015 persones (840 dones)

Organitzacions aliades Guatemala

Asociación de Desarrollo Sostenible de la Mancomunidad Huista (ADSOSMHU). Associació civil no lucrativa per a la millora de la població de les comunitats on executa la seva acció. Treballa en els àmbits cultural, educatiu, de desenvolupament econòmic i social. Compta amb personal que ve acompanyant processos organitzatius des de 1975.
http://sites.google.com/site/paisajeecologiaygenero/cooperacion-al-desarrollo/proyect/adsosmhu

Colectiva Actoras de Cambio. Entitat de caràcter privat, feminista, autònoma, no lucrativa, no religiosa, conformada per dones de diferents ètnies i cultures, de diferents edats i identitats sexuals. Està basada en principis de respecte, justícia i igualtat. El seu objectiu és acompanyar processos socials orientats a l'autonomia i autodeterminació de les dones supervivents de violació sexual a partir de trencar el silenci entorn aquesta violència, de reconstruir la seva vida i d'actuar col·lectivament en la generació d'un nou teixit social que desarticuli i deslegitimi la violència sexual.

Kaqla. El grup de dones maies Kaqla va sorgir el 1996 a la ciutat de Guatemala en el marc d'un procés de formació de dones indígenes. En aquesta etapa, van facilitar processos per a altres persones i van voler crear un espai des de i per a elles mateixes, com a part d'una acció a favor de les dones maies. Kaqla s'ha posicionat com una organització de referència en el treball de dones maies per a d'altres dones maies amb enfocament polític i de cura.

Asociación Pro-Desarrollo Integral de la Mujer (ALANEL). "Alanel" és una paraula kiché que significa "dona creadora". L'organització aliada de Cooperacció, ALANEL, es troba en el municipi de Santa Catarina de Ixtahuacán i compta amb més de 10 anys d'història, des de la seva fundació en 2001. El seu objectiu és treballar per el desenvolupament humà de la dona i, amb això, del poble guatemalenc. Per aquesta raó, treballen a nivell local -en el Consejo Municipal de Desarrollo (COMUDE), en la Comisión Municipal de la Mujer, coordinen accions amb l'Asociación Generación de Maíz (AGEMA)-, a nivell regional -en la Red Municipal Indígena de Sololá i en la Coordinadora de asociaciones para el desarrollo integral de Guatemala (CADISOGUA)- i a nivell nacional -en la Red de Defensa de la Soberanía y Seguridad Alimentària en Guatemala (REGSSAC) i en La Plataforma Agraria-. http://asociacion-alanel.blogspot.com/

Asociación de Mujeres Mayas Santa María Xalapan (AMISMAXAJ). AMISMAXAJ és una associació que integra 75 dones lideresses indígenes des de febrer de 2004. Aquestes dones representen a un total de 15 comunitat xinkas de la muntanya de Santa María de Xalapan que treballen a nivell local, regional i nacional, sempre impulsant els drets de les dones, la revitalització de la identitat xinka i la defensa de la terra. El seu tipus d'organització, ve d'una forma ancestral, que es remunta al temps de colonització espanyol, quan el rei va concedir una cédul·la especial als habitants d'aquella zona, que havien vist com el seu jovent els era arrabassat i també les terres que cultivaven i treballaven des de feia segles.

Asociación de Mujeres Ixpiyakok – ADEMI. L'associació de dones Ixpiyakok, identificada amb les sigles ADEMI, va néixer a la vida pública legal i formalment inscrita en octubre de l'any 1994. És una associació sense finalitats lucratives, sense adscripció o pertinença partidista, la finalitat de la qual és servir i atendre a la població desposseïda, especialment dones. És una organització altament qualificada, interlocutora de les seves sòcies, front organismes nacionals i internacionals, institucions governamentals i no governamentals, compromesa amb el desenvolupament integral de les associades. Compta amb deu anys d'experiència de treball amb dones maies d'escassos recursos, analfabetes en la seva majoria, per mitja de programes de salut, educació i un sistema de crèdit denominat Caja Comunal, com a resposta a necessitats de la població meta. http://ademi.org.gt/

NICARAGUA

Nicaragua presenta importants bretxes de gènere. Els marcs institucionals i les polítiques públiques actuals no incideixen a la seva eliminació ni donen resposta a les necessitats de les dones.

A Matagalpa, zona central del nord del país, la majoria de paràmetres de desenvolupament es troben per sota dels nacionals. El masclisme continua sent una de les principals característiques socioculturals, tot i els canvis generats en els darrers anys a partir del treball de sensibilització i incidència per part del moviment de dones.

Las Venancias, entitat aliada de Cooperacció, ens explica el treball que desenvolupen:

Som un col·lectiu de dones de Matagalpa dedicades a promoure els drets de les dones i ha contribuir al canvi social i cultural a la regió del nord del país. Amb el recolzament de Cooperacció pretenem contribuir a la transformació d'idees, valors i pràctiques que recolzen la desigualtat entre gèneres i la discriminació per nous valors d'equitat, llibertat, respecte i convivència en la diversitat a dotze municipis.

Aquest projecte pretén enfortir, donar continuïtat i potenciar el treball que portem desenvolupant en els darrers vint anys. Compren un programa de formació de promotores comunitàries que aporten nous coneixements i promouen la reflexió davant les problemàtiques que viuen les dones a nivell comunitari. Incloent recursos per les accions de sensibilització, incidència i denúncia que es desenvolupen des dels espais organitzats del moviment de dones.

També es recolza la campanya de sensibilització dirigida a joves estudiants de secundària "Para vivir el amor en libertad" que fomenta una mirada crítica i reflexiva de com viuen l'amor els i les joves amb una proposta de potenciar l'autoestima, l'autorealització i l'autonomia. El projecte també contribueix amb el treball de promoció cultural que desenvolupem des del Centre Cultural Guanuca on ja s'ha portat a terme espectacles de circ i teatre.

Com a resultat del treball realitzat en tots aquests projectes estem aconseguint canvis a nivell d'actituds i valors en relació al masclisme i a la discriminació de les dones. Hi ha més persones que es mostren a favor de la igualtat de drets, es respecte més les decisions que prenen les dones i es dóna més valor a l'aportació que fan a la família i a la societat.

Al llarg d'aquests anys hem après que és necessari un treball constant i de diverses estratègies compaginades per aconseguir els nostres propòsits: uns nivells més alts d'igualtat entre homes i dones, alliberar les consciències d'idees i prejudicis que limitin el ple desenvolupament de les persones i contribuir a unes relacions de respecte i igualtat. Incidir en uns canvis personals que obrin possibilitats per organitzar-se i des d'aquí desenvolupar accions col·lectives que ajudin a sostenir el canvi individual.

Projectes

- Dones del Nord de Nicaragua per la igualtat, la llibertat i la justícia.
  Organització aliada: Las Venancias
  Període d'execució previst: 2010-2012
  Cofinançadors: AECID
  Executat 2011: 104.985,77 €
  Subjectes de dret: 11.457 (9.277 dones)

- Desenvolupament de capacitats de les i els joves per avançar en el reconeixement i exercici dels seus drets sexuals i reproductius.
  Organització aliada: La Corriente
  Període d'execució previst: 2009-2011
  Cofinançadors: AECID
  Executat 2011: 84.252,75 €
  Subjectes de dret: 445 joves (270 dones)

- Enfortiment del moviment de dones/feminista per a la defensa dels drets de les dones a Nicaragua.
  Organització aliada: La Corriente i Grupo Venancia
  Període d'execució previst: 2010-2011
  Cofinançadors: ACCD
  Executat 2011: 121.213,84 €
  Subjectes de dret: 104 dones líders

- Suport al Desenvolupament socioeconòmic de les dones cooperativistes de Somotillo.
  Organització aliada: CIPRES
  Període d'execució previst: 2009-2012
  Cofinançadors: La Caixa
  Executat 2011: 150.282,17 €
  Subjectes de dret: 350 dones

- Promoció d'accions col·lectives per a la prevenció i mitigació de la violència contra les dones del departament de Masaya Nicaragua.
  Organització aliada: Colectiva de Mujeres de Masaya
  Període d'execució previst: 2011-2012
  Cofinançadors: Ajuntaments de Santa Coloma, l'Hospitalet i Granollers.
  Executat 2011: 16.699,86€
  Subjectes de dret: 1743 (Directes) 5172 (Indirectes)

- Treball digne, segur i saludable a les Zones Franques del departament de Masaya. Huayna-BPBV (2011-2012).
  Organització aliada: Bufete Popular Boris Vega
  Període d'execució previst: 2011-2012
  Cofinançadors: Santa Coloma de Gramanet
  Executat 2011: 778,83 €
  Subjectes de dret: 100 homes i dones i 10.000 treballadores de maquiles i empreses del sector industrial.

Organitzacions aliades Nicaragua

Bufete Popular "Boris Vega" (BPBV). Fundada en 1990 sota la conducció del Dr. Boris Vega Sánchez con el suport de les comunitats cristianes de base i el moviment popular de Masaya, aquest és una institució jurídic-social defensora dels Drets Humans, de natura popular. Té com a missió facilitar processos de construcció de ciutadania des de la perspectiva dels sectors socials vulnerables i las organitzacions socials de base, amb enfocament de gènere, mitjançant programes que contribueixin a l'accés a la justícia, la cultura jurídica per a la democràcia participativa, els drets humans de treballadors/res de zones franques, l'estabilitat de la propietat, la protecció del medi ambient i l'enfortiment institucional.
http://bufetepopular.blogspot.com

Centro de Investigación y promoción del desarrollo rural y social (CIPRES). El CIPRES funciona com un centre d'acompanyament socioeconòmic a les famílies de productors camperols, cooperatives i empreses de treballadores i treballadors agrícoles. En concret, dóna suport a la població rural (famílies, cooperatives, gremis, sindicats, associacions, comunitats) en la seva lluita per organitzar-se, accedir a la propietat de la terra i dels béns de producció, a la producció alimentària, als recursos tecnològics i culturals, a la gestió social per a millorar el seu benestar i a la participació política a favor dels seus interessos com subjecte diferenciat. També els acompanya en la consolidació i validació d'un model de benestar, és a dir, un model alternatiu de treball i de vida per a les famílies camperoles en general, que s'inicia amb la producció alimentària. La població rural participa en tots els nivells en l'execució dels projectes que porta a terme el CIPRES. Actualment el CIPRES acompanya i dóna suport a unes 6.000 famílies camperoles i 106 cooperatives en 10 departaments del país. www.cipres.org.ni

Grupo Venancia. És una organització dedicada a l'educació i comunicació popular feminista i la promoció cultural que té com a objectiu enfortir l'autonomia personal i col·lectiva de les dones i aportar a la transformació social i cultural per una societat més lliure, justa i equitativa. Realitza fonamentalment accions de capacitació, promou espais de trobada, intercanvi i accés per a qualsevol tipus de públic a expressions culturals artístiques alternatives i de qualitat.

Programa Feminista Centroamericano La Corriente. La Corriente va néixer a principis de la dècada dels 90. Està integrada per organitzacions feministes i dones a títol personal, amb llarga trajectòria en els processos de construcció dels moviments de dones de tots els països de Centreamèrica. Al llarg de dotze anys La Corriente ha impulsat diversos projectes orientats a promoure el reconeixement i exercici efectiu dels drets de les dones a través de la investigació de la problemàtica de les dones, la formació a líders dels moviments de dones, la promoció d'espais de concertació entre dones a nivell nacional i regional, i la difusió i incidència de les propostes construïdes des del moviment feminista en la regió centreamericana. http://movimientofeministanicaragua.org/

La Colectiva de Mujeres de Masaya. El nostre principi és el respecte a la llibertat d'elecció de totes les dones. Realitzem activitats de formació per a que les dones urbanes i rurals coneguin i s'apropien els seus drets. Desenvolupem un programa d'alfabetització entre dones, utilitzant una metodologia participativa que permet aprendre a llegir i escriure, alhora que reflexionem sobre la discriminació que vivim les dones i les estratègies que podem desenvolupar en l'àmbit íntim, domèstic i públic per a avançar en la consecució de la igualtat entre dones i homes. Desenvolupem un programa d'atenció psicològica individual, familiar i grupal per a la prevenció de la violència cap a les dones. Fem acompanyaments legal a les dones, nenes, adolescents i joves víctimes de violència. Organitzem i atenem professionalment a grups d'autoajuda per a dones on puguin recolzar-se per a la superació dels traumes que deixa la violència. Treballem en la prevenció del càncer i el VIH. Comptem amb un centre de documentació especialitzat en drets de les dones, que es troba a disposició de tot el públic.

COLÒMBIA

La situació a Colòmbia, amb motiu de la elecció d' un nou president i les declaracions que aquet va fer, a començament del seu mandat, a favor de la possibilitat de pau i el necessari respecte als drets Humans, van ser motiu d'esperança.

Pero a principis de desembre del 2011 es va realitzar una amplia "Missió Internacional" amb l'objectiu de analitzar la situació del Defensors dels Drets Humans, missió en la que va poder participar el nostre President, les conclusions no podien ser mes descoratjadores, el Defensors dels Drets Humans, no solament no contaven amb facilitats i defensa per part del Govern i dels aparells de l'Estat, sinó que patien totes les dificultats imaginables, rebien multitud d'amenaces i eren víctimes de nombrosos atemptats i assassinats. El mes greu es que aquestes amenaces i crims restaven, en las casi absoluta totalitat, en la major impunitat i que el mateix president del Govern ha fet declaracions desqualificant la feina dels defensors.

Lamentablement, un cop mes, hem de dir que les esperances generades inicialment s'han vist totalment frustrades. La guerra continua, el desplaçament de població continua i l'impunitat es la norma. Això si es continua considerant Colòmbia com un exemple de país democràtic.

Projectes

- Suport a l'exigibilitat del dret a una vida lliure de violències per a dones víctimes a tres departaments de Colòmbia.

  Organització aliada: La Casa de la Mujer
  Període d'execució previst: 2011-2014
  Cofinançadors: ACCD Programes
  Executat 2011: 156.319,30 €
  Subjectes de dret: 944 persones (800 dones)

- Desenvolupament de la Política de Gènere, Generació i Família de la OIA per a l'Enfortiment de les Dones Indígenes a Colòmbia. Tercera fase.

  Organització aliada: OIA
  Període d'execució previst: 2010-2012
  Cofinançadors: AECID
  Executat 2011: 134.740,30 €
  Subjectes de dret: 1.100 dones

- Dones víctimes del delicte de desplaçament forçat: Enfortiment de la Incorporació de l'Enfocament Diferencial i de Gènere a la Política Pública sobre desplaçament forçat a Bogotà Districte Capital.

  Organització aliada: CIASE
  Període d'execució previst: 2011
  Cofinançadors: Ajuntament de Cerdanyola i Sant Boi
  Executat 2011: 2.756,27 €
  Subjectes de dret: 140 persones (105 dones)

- Enfortiment de la participació de les dones víctimes i organitzacions de la Ruta Pacífica de las Mujeres en l'exigibilitat dels drets a la veritat, justícia i reparació integral a Colòmbia.

  Organització aliada: Ruta Pacífica de las Mujeres
  Període d'execució previst: 2009-2012
  Cofinançadors: Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament
  Executat 2011: 172.578,82 €
  Subjectes de dret: Més de 1.000 dones

Organitzaciones aliades Colòmbia

Asociación de Cabildos del Norte del Cauca (ACIN). És una organització de base creada per al reconeixement ètnic del poble indígena del Nord del Cauca. Té categoria d'"Entitat pública de caràcter especial" i busca crear i enfortir sistemes de desenvolupament propi en salut, recursos naturals, economia, administració territorial, justícia i legislació pròpia (laboral, administració de recursos naturals, família...)

Corporación Casa de la Mujer. Expressió del moviment feminista a Colòmbia. Desenvolupa programes d'Acció Política i Educació per la Democràcia i l'exercici de la ciutadania de les dones, i busca generar processos de concertació amb altres organitzacions de la societat civil, amb instàncies governamentals i amb congressistes per fer més efectiva la seva acció.

Corporación de Investigación y Acción Social y Económica (CIASE). Sorgeix com una organització de la societat civil en pro de fer realitat els drets econòmics, socials i culturals, amb particular èmfasi en els primers i els últims. La seva figura jurídica és la d'una corporació sense ànim de lucre. Està conformada en la seva assemblea per persones d'àmplia trajectòria i reconeixement en el món de les ONGDs i ONGDHs, d'organitzacions socials i de l'àmbit acadèmic, fet que permet una constructiva pluralitat de punts de vista en la deliberació i en l'acció. www.ciase.org

Ruta Pacífica de las Mujeres. És una proposta política feminista, que inclou 315 organitzacions i grups de dones que treballen per la tramitació negociada del conflicte armat a Colòmbia i per la visibilització dels efectes de la guerra en la vida de les dones. Es declaren pacifistes, antimilitaristes i constructores d'una ètica de la No-violència. www.rutapacifica.org.co.

Organización Indígena de Antioquía (OIA). És una organització social i un projecte polític dels pobles indígenes Senú, Tule, Embera del Departament de Antioquia, a través del com es busca, al costat del moviment indígena nacional, recuperar el territori històricament arrabassat, perquè en ell pervisqui la cultura i per a l'exercici l'autonomia, com a comunitats portadores d'una història pròpia i d'altres formes de fer realitat; és a dir, altres maneres de viure organització social, practicar govern i aplicar justícia.

MALI

Treballem en aquest país des de 2009, i en l'actualitat disposem d'una oficina de representació que anem consolidant amb la compra d'equips i la contractació de personal local administratiu. Les nostres àrees d'acció al país són: Autonomia del cos i sexualitats i Ciutadania econòmica de les dones. El nostre treball el centrem a la zona oest del país, concretament, a la regió de Kayes.

El 2011 vàrem desenvolupar, dintre de l'àrea Autonomia del cos i sexualitats, dos projectes complementaris, "Prevenció i atenció de les fístules obstètriques a la Regió de Kayes", cofinançat per l'AECID, i "Dones de Mali: Drets sexuals i reproductius de les dones" per l'ACCD. Tots dos s'han fet amb l'ONG Iamaneh Mali.

Aquesta àrea actua per a la transformació de la comprensió individual i col·lectiva dels drets de les dones i el seu respecte, establint les bases per a una societat més equitativa i responsable de la protecció dels drets de la ciutadania. Impulsa la identificació de les dones com a subjectes actives de la societat, més enllà del seu paper com a reproductores, i el reconeixement i protecció dels drets sexuals i reproductius.

En el primer projecte, la transformació per a la comprensió i l'exercici dels drets de les dones es concreta a partir de la realitat de les fístules obstètriques. Aquestes són conseqüència d'un part prolongat sense intervenció mèdica. Es tracta d'una comunicació anormal entre la bufeta de l'orina, l'úter i la vagina, sovint també amb el recte. Però a més, són el resultat d'una situació econòmica, política i sociocultural determinada: matrimoni precoç, desnutrició, desconeixement dels drets i del propi cos, absència d'acompanyament prenatal i al part.

Les conseqüències de les fístules són físiques, psíquiques, socials i econòmiques: incontinència urinària i/o fecal, la impossibilitat de tenir una vida sexual satisfactòria i tenir fills. Normalment aquestes dones són repudiades pels marits i excloses de les activitats familiars i comunitàries, amb greus conseqüències psicològiques per a les afectades.

Sovint les dones amb fístules acaben recloses en una habitació a casa dels seus pares. Les habitacions de les cases es distribueixen al voltant d'un pati, les portes donen al centre on es fa la vida en comú. Quan s'acull a una dona amb fístules, es tanca la porta que dóna a aquest espai i se n'obre una de nova, a la part posterior de cara al mur. L'exclusió espacial accentua l'aïllament i el rebuig social. Les dones més afectades són les mares joves, de 13 a 18 anys, que viuen al món rural.

En el segon projecte s'incideix més en dues pràctiques molt esteses al país i, en especial, a la zona on treballem, com són les mutilacions genitals femenines (MGF) i els matrimonis precoços i forçats.

Mali és l'únic país de l'Àfrica Occidental on no existeix cap llei que prohibeixi explícitament la pràctica de la MGF. A nivell nacional afecta al 94% de les dones en edat de ser mares i, en la regió de Kayes, arriba al 97,7%. Actualment hi ha una forta tendència a realitzar-la abans que les nenes compleixin els cinc anys de vida. Referent als matrimonis, el 71% de les dones es casen abans de complir els 18 anys. Moltes famílies són còmplices d'aquesta pràctica obligades per la pobresa ja que tenen l'incentiu de reclamar la dot per les seves filles. Degut a que hi ha tantes nenes obligades a casar-se massa d'hora i a tenir fills abans de madurar físicament, les taxes corresponents de mortaldat materna i neonatal a Mali són molt elevades. Una de cada quinze dones moren per complicacions relacionades a l'embaràs o al part.

La tradició i les creences culturals són la justificació per a aquestes pràctiques que es realitzen amb les nenes i les dones, on diàriament són violats els seus drets fonamentals. No cal dir que totes aquestes situacions, abans descrites, empitjoren en l'àmbit rural, per això des de Cooperacció donem suport al treball que les organitzacions locals realitzen a la Regió de Kayes.

El 2011 un grup de dinamitzadores d'Iamaneh Mali van recórrer trenta localitats de la regió i mitjançant accions d'educació popular com xerrades, teatre, mitjans audiovisuals, falques de ràdio... es van dirigir a la població, en general, i a les dones en particular, per informar i sensibilitzar sobre la salut sexual i reproductiva i les fístules obstètriques. L'objectiu: desmuntar mites lligats amb aquesta problemàtica, les seves causes i conseqüències, al tractament i a la seva relació amb pràctiques tradicionals nefastes com el matrimoni precoç i les MGF.

Al llarg del 2011 es va posar en marxa un circuit d'atenció medicoquirurgic per a les dones amb fístules obstètriques. Des de gener, aquest programa ha donat suport a trenta dos dones.

S'ha realitzat el seguiment de les dones des de la identificació del cas fins el retorn a la seva localitat d'origen, s'ha finançat les anàlisis i medicació pre i post operatòria, atorgant un ajut econòmic per a l'etapa postoperatòria, el retorn a casa seva i el suport psicosocial a les dones durant tot el procés. El 80% d'aquestes dones han estat curades totalment, mentre s'ha reduït la fístula en el 20% restant.

Projectes

- Identificació, prevenció i atenció de les fístules obstètriques a la regió de Kayes.
    Organització aliada: Iamaneh
    Període d'execució previst: 2009-2011
    Cofinançadors: AECID
    Executat 2011: 53.284,84 €
    Subjectes de dret: 200 persones (150 dones)

- Dones de Mali: Drets Sexuals i Reproductius de les Dones.
    Organització aliada: Iamaneh
    Període d'execució previst: 2011-2014
    Cofinançadors: ACCD Programes
    Executat 2011: 155.746 €
    Subjectes de dret: 110.260 persones (56.582 dones)

- Marc per al desenvolupament socioeconòmic del municipi de Dièma, regió Kayes, República de Mali
    Organització aliada: AJA
    Període d'execució: 2011-2012
    Finançador: AMB - Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona
    Executat 2011: 48,22 €
    Subjectes de dret: 30.592 persones (50% són dones)

- Contribució al exercici dels Drets Sexuals i Reproductius de les dones de Kayes, República de Mali.
    Organització aliada: Iamaneh i AJM
    Període d'execució previst: 2011-2013
    Cofinançadors: AECID
    Executat 2011: 6.763,26€
    Subjectes de dret: 500 persones (350 dones)

Organitzacions aliades Mali

Iamaneh-Mali. Associació sense afany de lucre, aconfessional i no partidista creada, l'any 2005, per persones de Mali. IAMANEH treballa per millorar la salut física, psicològica i social de les dones, les mare i els infants.

Association Jeunesse Action Mali, AJA Mali. ONG constituïda el 1994, la missió de la qual és contribuir a la reducció de la pobresa a través de la formació i el suport a la inserció socioeconòmica dels joves.

AJM "Association des Juristes Maliennes". AJM és una associació creada, l'octubre de 1987, per un grup de dones juristes amb la voluntat de contribuir al desenvolupament des de les ciències jurídiques, i als drets de la dona des de la seva especialitat. AJM compta amb una llarga experiència en diverses ciutats del país.
http://www.justicemali.org/www.justicemali.org/ajm.htm

MAGREB

Durant els últims anys, hem centrat la nostra acció al Marroc en l'àrea d'Equitat de gènere en les polítiques públiques. Les darreres transformacions viscudes al món àrab fruit de l'anomenada "primavera àrab" que sorgeix a Tunísia, el mes de desembre de 2010, i s'estén amb expressions diverses per diferents països (Egipte, Llívia, Síria, Bahrein, Marroc…) ha impulsat un treball regional vinculat a l'intercanvi i l'enfortiment del moviment de dones del Magreb i Catalunya.

Una onada de mobilitzacions socials i caigudes de règims dictatorials, sense precedents a la regió, que ha obert oportunitats per a la construcció de noves expressions ciutadanes que reclamen els drets humans i la generació de propostes de models de desenvolupament i d'enfortiment de democràcies.

En aquest context de revoltes socials, dones de diversos extractes socials han participat, activament, per exigir la llibertat, la democràcia, la millora d'oportunitats de vida i noves cares als governs, i també incorporen reivindicacions i propostes pròpies que parteixen de les seves necessitats i interessos. En particular, les dones joves han jugat un paper molt actiu a través de l'utilització de les noves tecnologies a l'hora de demanar canvis. També, és molt significatiu la participació de les dones de l'acadèmia i els mitjans de comunicació, entre altres.

Projectes

- Contribuir al treball en xarxa entre dones de Catalunya i del Magreb per la definició d'estratègies d'enfortiment de democràcies al Mediterrani.

Organitzacions aliades: Ca la Dona, CIDOB i diverses entitats del Magreb.
Període d'execució previst: 2012-2013 (no s'ha rebut encara la subvenció)
Cofinançadors: ACCD-EpD
Pressupost atorgat: 40.000 €
Subjectes de dret: 60 lidereses (el 100% són dones) i 100 persones de Catalunya

Distribució de les subvencions aprovades per finançadors i països

Institució financiadora	Projecte	País / Regió	Import €
AECID	Construcció d'una agenda política i econòmica de les dones a Mesoamèrica, que suposi noves formes de relació entre gèneres des de la pluralitat i fonamentades en la igualtat.	Mesoamèrica	92.850,97
AECID	Desenvolupament local i democràcia participativa amb equitat de gènere a El Salvador.	El Salvador	60.586,16
AECID	Identificació, prevenció i atenció de les fístules obstètriques a la regió de Kayes.	República de Mali	316.904,00
AECID	Plataforma Virtual de Gestió de Coneixements en Gènere i Desenvolupament	Nord	60.000,00
ACCD Generalitat de Catalunya	Enfortiment d'organitzacions locals guatemalenques en sobirania alimentària i la seva aplicació pràctica a favor de l'economia camperola	Guatemala	120.000,00
ACCD-EpD	Contribuir al treball en xarxa entre dones de Catalunya i del Magreb per la definició d'estratègies d'enfortiment de democràcies al Mediterrani	Marroc	40.000,00
Projecte de Xarxes de la Generalitat de Catalunya, Departament de Presidència Secretaria d'Afers Exteriors.	Impuls i Enfortiment a la participació en Xarxes Internacionals	Nord	4.147,00
ICD	Formació en gènere	Nord	885,00
Diputació de Barcelona	Sol·licitud de suport per potenciar el Programa de Comunicació de l'Associació Cooperacció	Nord	6.600,00

Institució financiadora	Projecte	País / Regió	Import €
Ajuntament de Barcelona - Ciutats Específiques	Enfortiment de les capacitats intermunicipals de l'àrea metropolitana de San Salvador en defensa dels drets de les dones.	El Salvador	66.000,00
Ajuntament de Barcelona	Enfortiment de la participació i creació d'una Newsletter	Nord	1.710,07
L'Hospitalet de Llobregat	Promoció d'accions col·lectives per a la prevenció i mitigació de la violència contra les dones del departament de Masaya Nicaragua.	Nicaragua	10.000,00
Ajutnament de Vilanova i La Geltrú	Fortalecimiento de la red mesoamericana	El Salvador	15.011,78
Santa Coloma de Gramanet	Promoció d'accions col·lectives per a la prevenció i mitigació de la violència contra les dones del departament de Masaya Nicaragua.	Nicaragua	6.347,00
Santa Coloma de Gramanet	Trabajo digno, seguro y saludable en las ZonasFrancas del departamento de Masaya. Huayna-BPBV (2011-2012)	Nicaragua	2.280,93
Cerdanyola	Dones víctimes del delicte de desplaçament forçat: Enfortiment de la Incorporació de l'Enfocament Diferencial i de Gènere a la Política Pública sobre desplaçament forçat a Bogotà Districte Capital.	Colombia	4.748,99
Ajuntament Granollers	Promoció d'accions col·lectives per a la prevenció i mitigació de la violència contra les dones del departament de Masaya Nicaragua.	Nicaragua	3.438,21
Ajuntament de Reus	Consolidant polítiques públiques per la igualtat de gènere i enfortiment de la capacitat d'incidència de les dones a Cuscatlán, El Salvador.	El Salvador	3.000,00
Ajuntaments de Badalona	Dones maies construint el benestar dels seus pobles.	Guatemala	28.987,20
Col.legi d'Advocats de Barcelona	Prevensión y atención psicosocial y legal para el pleno ejercicio del derecho de las mujeres a una vida libre de violencia en El Salvador	El Salvador	21.960,00
Fundación Intervida	Dones de Mali: Drets Sexuals i Reproductius de les Dones.	República de Mali	425.182,99
AMB - Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona	Marc per al desenvolupament socioeconòmic del municipi de Dièma, regió Kayes, República de Mali	República de Mali	11.221,29
Fundación CAN	Identificació, prevenció i atenció de les fístules obstètriques a la regió de Kayes.	República de Mali	254,95
TOTAL			**1.302.116,54**

Distribuició projectes Cooperació internacional, EpD, Sensibilització i incidència

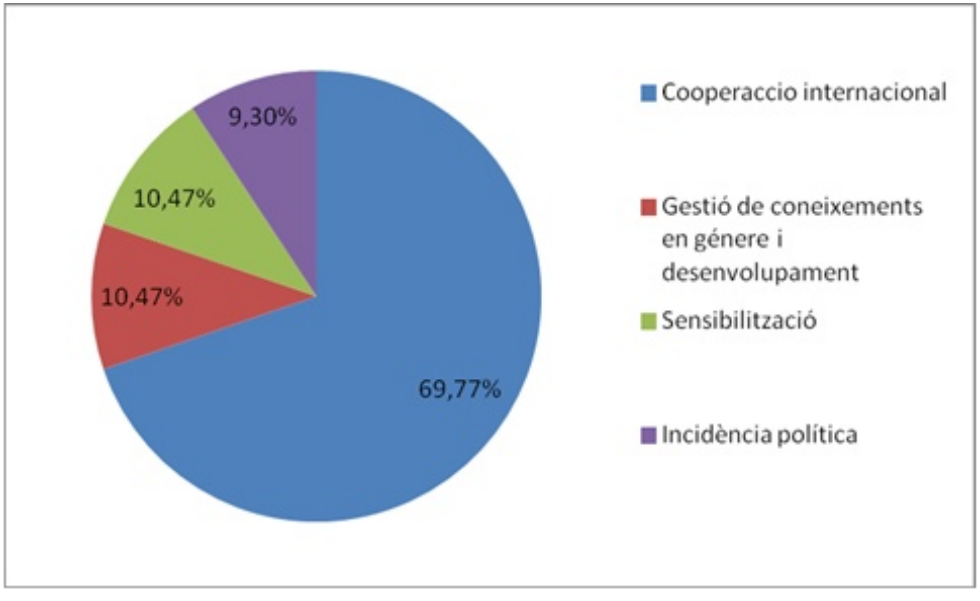

Distribució de fons per països

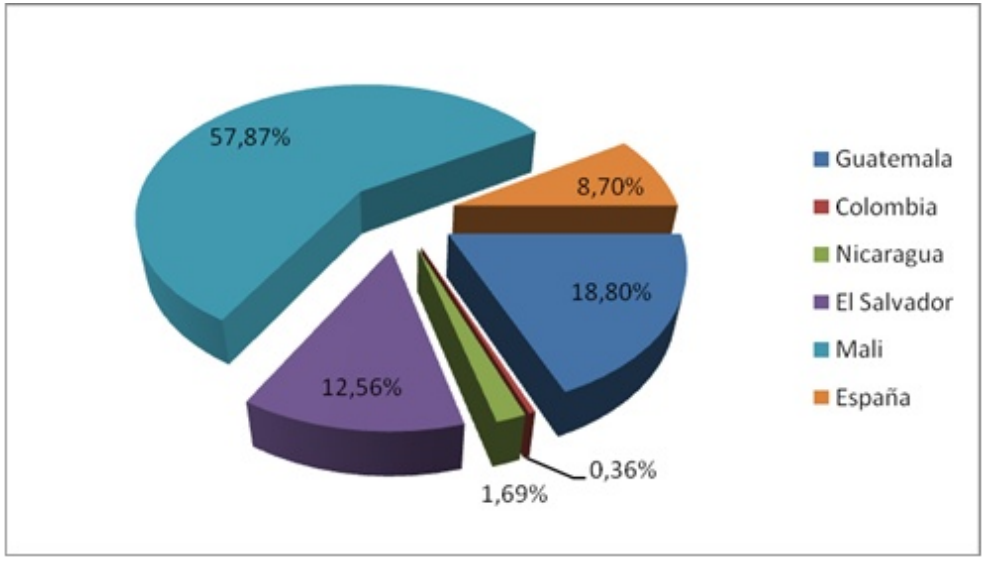

Origen dels ingressos

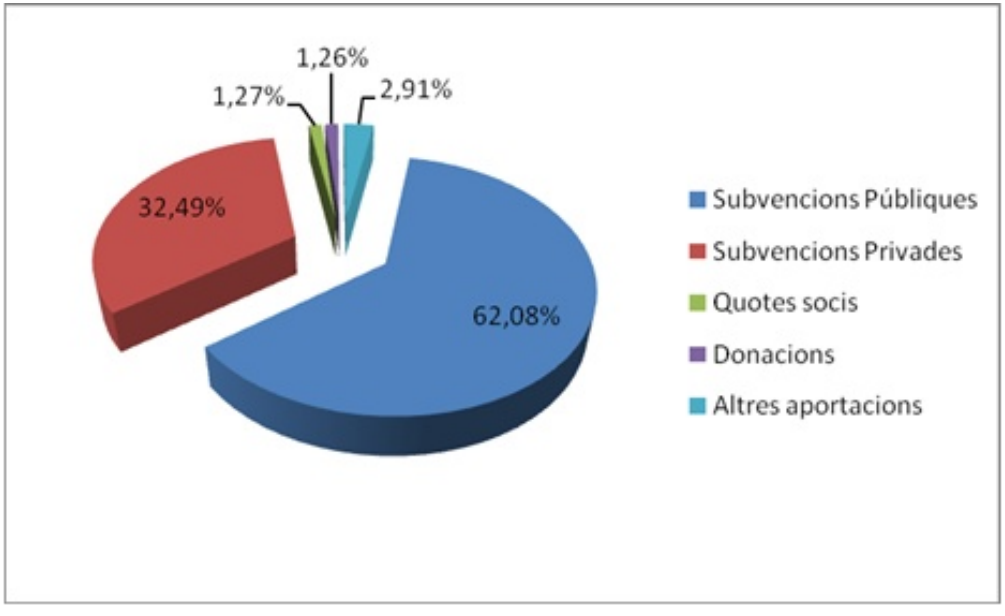

Distribució per finançadors

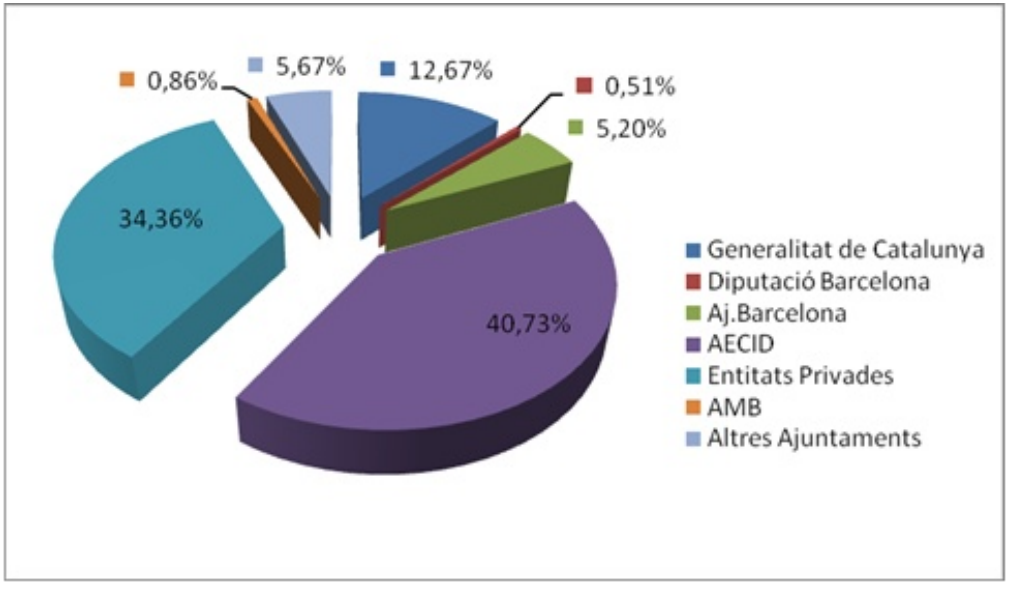

Seu Central

Avinyó, 44
08002 Barcelona
Tel 93 667 40 95
info@cooperaccio.org

Equip Tècnic

Direcció: Estrella Ramil Paz
Administració i Finances: Desirée Asensio Serrano i Àngels Enrique
Comunicació: Alícia Oliver Rojo
Incidencia: Pilar Molina Vera i Tono Albareda (voluntari)
Cooperació al Desenvolupament: Belén García Masó, Zaraya García Reyes i Maria Peix Batet
Gestió de Coneixements en Gènere i Desenvolupament: Dámaris García Carbonell
Representacions a països: Liliana Chaves Monroy, Mª Ángeles Medina Rodríguez, Carolina Martín Tirand, Rosa María Menjivar Peraza, Kerman Merodio Vivanco

Voluntariat

Gartzen Anduaga, Montse Arévalo, Isabel Cruz, Nerea Herrarte, Florencia Iglesias, Maria Merino, Eva Moya, Laetitia Pancrazi, Anna Palomo, Josep Rafecas, Montse Soler, Sandra Vallejo, Gemma Via

Delegacions Sud

Amèrica Central:

El Salvador

Rosa María Menjivar Peraza
Colònia Buenos Aires Calle Gabriela Mistral N° 224 - San Salvador - El Salvador
Tel (503) 22 37 75 64
Celular (503) 75 32 69 24
elsalvador@cooperaccio.org

Guatemala

Mª Ángeles Medina Rodríguez
Colonia Pensativo, N° 12
Antigua - Guatemala
Tel: 502-78322523
oficinaguatemala@cooperaccio.org

Nicaragua

Kerman Merodio Vivanco
INTAE 1 1/2 c Norte, 15 vrs Este, Granada
Tel (505) 25 52 91 87
Celular: (505) 86 58 79 55
nicaragua@cooperaccio.org

Amèrica del Sud:

Colòmbia

Liliana Chaves Monroy
Carrera 35 No 54-41
Barrio Nicolás de Federmán-Bogotá
Tel 3133523974
liliana@cooperaccio.org

Àfrica

Mali

Carolina Martín Tirand
Torokorobougou, rue 305, porte 313
Bamako - Mali
Tel +223 77 5074 85
mali@cooperaccio.org

Grups i Representacions Territorials

Badalona
Tel 933 183 425
badalona.cooperaccio@gmail.com

Cerdanyola del Vallès
Renaixement, 113
08290 Cerdanyola del Vallès
Tel 935 947 528
info@cooperaccio.org

Getxo
Ollaretxe, 12, 2º
Algorta – 48991 Getxo (Bizkaia)
cooperaccioeh@gmail.com

Granollers
Camp de les Moreres, 9, 3r. 2a.
08401 Granollers
Tel 938 705 362
lour.odena@ono.com

Jerez de la Frontera
Ermita del Mimbral, nº 28
11405 – Jerez de la Frontera (Cádiz)
cooperaccioandalucia@gmail.com

L'Hospitalet de Llobregat
Transformador, 18
08904 L'Hospitalet de Llobregat
Tel 934 121 407 / 933 341 114
carme@rimbau.com

Reus
Sant Ferran, 19, 1r 2a
43202 Reus
Tel 977 317 065
aliciagarcia100@hotmail.com

Sant Boi del Llobregat
Antoni Gaudí, 91 2n 4rt
08830 Sant Boi de Llobregat
Tel 936 402 473
Salsaweb49@hotmail.com

Santa Coloma
Huayna-Cooperació
Irlanda, 39, baixos
08921 Santa Coloma de Gramenet
Tel 934 665 078
casasolidaritat@eresmas.com

Valls
Sant Antoni, 18
43800 Valls
Tel 977 613 848
fguasch1@xtec.cat

Vilanova i la Geltrú
Sant Pau, 13, 2on, despatx 6
08800 Vilanova i la Geltrú
Tel 938 155 385
carmecrous@terra.es

Grups Sectorials

Estades Solidàries
Avinyò, 44, 2n
08002 Barcelona
Tel 936 679 045
estades@cooperaccio.org

Junta Directiva

Nomenada en l'Assemblea General Ordinària de juliol de 2011:

Permanent: Tono Albareda, Fina Rubio, Montse Piñol i Maite Ocaña

Vocals: Anna Canals, Carme Crous, Alícia García, Francina Guasch, Iñaki Markiegi, Joana Martínez, Eva Moya, Clara Murguialday, Lourdes Òdena, Carme Porta, Carme Rimbau, Clara Ruiz, Joan Subirats, Jordi Vaquer, Eulàlia Vintró

COOPERACCIÓ